

תכנית ויסקונסין פעלה בין השנים 2005-2010 ונסגרה על ידי וועדת העבודה והרווחה של הכנסת

התכנית פעלה תחת השם מהל"ב בין השנים 2005-2007. בעקבות ביקורת קשה, שונה שם התכנית ומתכונת הפעלתה, והיא הופעלה תחת השם "אורות לתעסוקה" בין השנים 2007-2010. בשנת 2013 עלתה שוב הצעה לקדם את התכנית, תחת השם "חוזרים לעבודה"

וועדת העבודה דרשה כי משרדי האוצר והכלכלה יקיימו עבודת הכנה לפני אישור התכנית החלופית

בדיון אשר נערך בוועדה ב 11/11/2013, דרשו חברי הוועדה כי לפני אישור תכנית נוספת, תובא אליהם תכנית אשר מתבססת על לקחי תכניות העבר. בין היתר ביקשו חברי הכנסת לקבל נתונים של עלות מול תועלת; מחיר השמה בחברה פרטית אל מול מחיר השמה בשירות התעסוקה, מיפוי של 70,000 המשרות הפנויות במשק מבחינת טיבן ותנאי העבודה בהן, ופירוט יעדי התכנית וההכשרות אשר יכללו בה.

נציג האוצר, מצידו טען כי "המטרה שלנו היא לבוא ולבחון בתהליך הזה האם אנחנו יודעים – כל מי שיושב סביב השולחן הזה – להגיע לאיזשהו תוצר מוסכם". הוא הבטיח הידברות עם עובדי שירות התעסוקה וחברי הוועדה, וסיכם כי "יכול להיות שבסופו של דבר נראה שאין מפגש, שאיפה שאתם יודעים להגיע זה לא איפה שאנחנו יודעים להגיע, ולא תהיה תוכנית, וזה מצב אפשרי ואנחנו נקבל את ההכרעה."

למרות הצהרות האוצר, כבר החודש תופעל תכנית ניסיונית חלופית תחת השם "מעגלי תעסוקה"

משרדי הכלכלה והאוצר עוקפים את הכנסת, ומתכננים להפעיל כבר מה 15/1/2014 תכנית השמה לתובעי הבטחת הכנסה, תחת השם "מעגלי תעסוקה".

ההבדיל מתכניות קודמות, התכנית תכלול מקבלי הבטחת הכנסה חדשים – שאינם בעומק אבטלה, עד גיל 49. בשלב הראשון מתוכננת "מעגלי תעסוקה" לפעול בישובים ביתר עילית, מודיעין, ירושלים, בית שמש, בני ברק, טבריה, חיפה, אום אל פאחם, ואשדוד ובשלב השני בישובים רחובות, תל אביב, בת ים, טייבה, ערד, באר שבע ורהט.

התכנית תפעל במתכונת הפרטה בתוך הלשכות, על ידי צוות חיצוני של 'מאמנים' ומנחי סדנאות.

מלבד עקיפת הכנסת ועובדי שירות התעסוקה, התכנית כוללת בעיות מהותיות

תכנית "מעגלי תעסוקה" אמנם גמישה יותר מהתכניות שהופעלו בעבר, וכוללת סד שעות של בין 6-15 שעות שבועיות, אך היא טומנת בחובה מספר כשלים מהותיים;

שלילת קצבאות על ידי גורמים פרטיים

ה'מאמנים' והמנחים של החברה הפרטית ימליצו על שלילת קצבה. המלצה כזאת תוכל להינתן אם בשל 'אי נוכחות', ולו ביום אחד מכלל התכנית, ואם בשל 'אי שיתוף פעולה' – הגדרה אמורפית אשר יכולה לכלול כל התנהגות שאינה לרוחו של 'המאמן'. קיים חשש אמיתי כי מנהל הלשכה, אשר תפקידו יהיה לאשר את ההמלצה לשלילת קצבה, יהפוך לחותמת גומי.

עיקרון ההשמה תחילה

גם תכנית זאת נוקטת בעיקרון של 'השמה תחילה', אשר משמעותו עשויה להיות שילוב בכוח של אדם בכל משרה, גם אם מדובר בעבודה שאינה מחלצת מעוני, ואולי אף פוגענית

חוסר בהכשרות ראויות

התכנית בנויה משני מסלולים עיקריים:

1. סדנת מסוגלות – לבעלי מסוגלות נמוכה

סדנא בת חודשיים – הכוללת שלושה מפגשים קבוצתיים - סה"כ 15 שעות שבועיות בחודש הראשון, ובחודש השני שני מפגשים שבועיים הכוללים סה"כ 4 שעות, של לימוד מיומנויות מחשב בסיסיות, חיפוש עבודה באינטרנט וכתובת קורות חיים. כן ייערך בחודש השני מפגש דו שבועי בן שעתיים ל'אימון קבוצתי'

עם סיום התכנית יוכל 'המאמן' להאריכה למשך חודשיים נוספים. לאחר מכן, יחזור המשתתף להתייצב בשירות באופן רגיל ל'תקופת הפוגה' בת שלושה חודשים.

2. סדנת חיפוש עבודה מובנה – לבעלי מסוגלות גבוהה

סדנא בת חודשיים הכוללת 2 מפגשים שבועיים – סה"כ 6 שעות, של ללימוד מיומנויות מחשב בסיסיות, חיפוש עבודה באינטרנט וכתובת קורות חיים.

עם סיום התכנית יוכל 'המאמן' להאריכה למשך חודש נוסף. לאחר מכן, יחזור המשתתף להתייצב בשירות באופן רגיל ל'תקופת הפוגה' בת שלושה חודשים

אבחון ראשוני הלוקה בחסר

בשל ביטול האבחנה של 'חוסר מסוגלות תעסוקתית', מגיעים אל שירות התעסוקה דורשי עבודה רבים אשר אינם מסוגלים להשתלב בשוק העבודה, אך אינם מוגדרים כבעלי נכות אשר פותרת אותם מהתייצבות. אותם קשיים ימנעו מהם להשתלב בתכנית כגון "מעגלי תעסוקה", וראוי היה כי יפתרו אותם מהשתתפות. עם זאת, האבחון אשר יאפשר את שחרורם מהתכנית יעשה על ידי 'המאמן', אשר הכשרתו אינה ברורה, לאחר שני מפגשים בלבד.

מדדי הצלחה בלתי שלמים

התכנית תלווה במחקר, אך מדדי הצלחה אשר ייבחנו הינם שיעור ההשמות ואיכותן, וכן מספר דורשי העבודה אשר 'נמנעה גלישתם לעומק אבטלה'. המחקר לא יבחן את כמות הקצבאות אשר תשללנה בתכנית, את השפעת התכנית על חיי המשתתפים בה או את השאלה האם השכר של המשתלבים בעבודה בעקבות התכנית מצליח לחלצם מעוני.

חוסר בהכשרות מקצועיות ושירותים תומכי עבודה

אין בתכנית כל התייחסות לחסמים אשר מונעים מהפונים לשירות התעסוקה מלהשתלב בשוק העבודה. כמו כן, חסרה התכנית מערך של הכשרות אשר יאפשרו לפונים להשתלב בתעסוקה ראויה, המחלצת מעוני, בעלת ביטחון תעסוקתי, ואופק התקדמות.

